

Meny

MELDT

SUSANNE LUNDENG - 111 NORDLANDSSLÅTTER

07.08.2015

Et imponerende referanseverk for slåttemusikken fra nord i Nordland.

TEKST: **BJØRN AKSDAL**

111

NORDLANDSSLÅTTER

Hilsen Susanne Lundeng

Susanne Lundeng: 111 nordlandsslåtter

- Havella, 2015
- 4 CD-er, 4 timer og 22 minutter
- Produsert av Susanne Lundeng

Susanne Lundeng begynte tidlig å spille fiolin i musikkskolen hjemme i Bodø. Hun utviklet etter hvert også en sterk interesse for den lokale folkemusikken, og som ung dro hun på spellmannsstevner hvor hun fikk møte eldre felespillere fra blant annet Salten og Lofoten. Senere oppsøkte hun disse kildene for å gjøre opptak og lære seg det gamle repertoaret deres. Da hun på slutten 1980-tallet begynte å delta på landskappleiken og spilte seg opp i A-klassen, sørget hun for at også folkemusikkinteresserte i andre deler av landet ble kjent med den rike slåttetradisjonen fra Nordland nord for Saltfjellet. Dette repertoaret har Susanne Lundeng senere formidlet til et stort publikum gjennom sine mange år som frilansmusiker og på flere plateinnspillinger.

I de siste årene har imidlertid mye av det hun har framført bestått av egenkomponert musikk og folkemusikk arrangert på en måte som har brakt henne et godt stykke unna de gamle kildene. Enkelte har til og med uttrykt engstelse for at det tradisjonelle slåttrepertoaret ikke lenger har vært like interessant og utfordrende for Susanne. Så feil kan man altså ta! Susanne Lundeng slår tilbake med et imponerende album bestående av fire CD-er med totalt 111 slåtter framført solo på fele. Slåttene er enten lært direkte etter kildene hennes i Nordland eller lært etter nedtegnelser og opptak gjort av andre folkemusikksamlere i dette området. I tillegg er CD-samlingen utstyrt med et imponerende teksthfte med en mengde gode bilder, mye informativ tekst og en omfattende oversikt over lokale bygdespellmenn.

Noen vil sikkert stille spørsmål ved hvorfor Susanne Lundeng ikke heller gir ut en samling med originalopptak hvor vi kan selv høre mange av kildene hennes. Det er imidlertid lett å forsvare Susannes valg, spesielt fordi mange av kildene på originalopptakene er preget av høy alder eller på opptakstidspunktet ikke hadde spilt på en god stund. Slik ville originalopptakene verken ha ytt disse felespillerne eller repertoaret deres full rettferdighet, men heller virket mot sin hensikt.

De fire CD-ene inneholder slåtter fra henholdsvis Saltdal, Beiarn, Lofoten og til slutt Lofoten og andre bygder. Informasjonen i tekstheftet er ordnet etter samme prinsipp og inneholder for hvert enkelt distrikt en innledende beskrivelse av tradisjonsområdet, en gjennomgang av spesielle særtrekk ved spillestil og repertoar og en presentasjon av de mest sentrale slåttekildene. Mange av slåttene er relativt stedeegne, for ikke å si særegne for de tradisjonsområdene som Susanne Lundeng presenterer. Men CD-ene inneholder også flere slåtter som vi kjenner fra sør-norske bygder, f.eks. den såkalte Prinsevalsens eller Klarinettvalsens.

På CD-en med slåtter fra Saltdal er det spesielt to slåttekilder som er trukket fram, Konrad Hansen fra Evensgård og Kristian Johansen fra Medby. Saltdal er kjent for sine mange fine bruremarsjer, og Susanne Lundeng har med fire av dem på platen. Ellers handler det her mest om ulike former for runddansmusikk som galopp, vals, masurka og reinlender, samt polsdans.

Fra Beiarn er det særlig slåttene etter John Arent Aronsen fra Skigamslett som er rikt representert. I tillegg har Susanne tatt med flere slåtter etter Ludolf Meier Christoffersen fra Eiterfjord og en god del slåtter nedtegnet av Henrik Dokmo. I Beiarn opptrer for øvrig både springdans og polsdans som navn på polsen. Blant slåttene Susanne Lundeng framfører, klinger springdansene mest som pols, mens polsdansen etter Johan A. Aronsen har tydelig masurkapreg. Også i Beiarn er det runddansslåttene som dominerer, og særlig får vi høre flere fine reinlendere. Når det gjelder selve spillestilen spilles det meste av repertoaret relativt enstemt, men enkelte av slåttene, som Hans Persa-slåtten og Reinlender etter Ludolf Meier Christoffersen spilles gjennomgående tstemt.

I tillegg til en egen CD med slåtter fra Lofoten, er dette distriktet også rikt representert på den fjerde CD-en. Lofoten er med andre ord det området som blir best belyst på denne produksjonen. Den spellmannen som er representert med flest slåtter er Børre Holmstad fra Valberg på Vestvågøy. Også sambygdingen Leiv Valberg er kilde for flere av slåttene. Men jeg er litt overrasket over at Kåre Bergh fra Sørvågen, som har bred omtale i teksthftet, ikke er representert med en eneste slått.

Det er blant lofotmaterialet vi finner flest slåtter som også er kjent fra andre deler av landet. Det gjelder bl.a. valsen Storingen på basen, brurmarsj fra Vågan, valsen etter Kristian Holmstad og en polsdans etter Leiv Valberg. Dette er ikke uventet ettersom lofotværingene fra gammelt av har hatt svært god kontakt med folk lenger sør i landet gjennom bl.a. Lofotfisket og skipstrafikken langs kysten. I likhet med de andre tradisjonsområdene som presenteres på denne utgivelsen, er det også i Lofoten runddansslåttene som dominerer. Men vi finner også enkelte eksempler på pols, som her opptrer både som polsdans, springar og springdans. En stor del slåttene blir framført enstemt, med enkelte unntak som Polsdans fra Lofoten og Polsdans etter Leiv Valberg.

Den siste delen av den fjerde CD-en inneholder slåtter fra områder som bl.a. Gildeskål, Sørfold, Sulitjelma og Bø i Vesterålen. På mange måter er dette den mest interessante delen av utgivelsen. Her finner vi både halling, ril og flere polsdanser. I tillegg er flere av slåttene interessante både når det gjelder form og tonespråk. Susanne bruker her også langt mer tostemt spill enn på slåttene fra de øvrige områdene, og hun etterligner bl.a. spillet til Oluf Myrvoll fra Gildeskål på en utmerket måte.

Det er en på alle måter svært imponerende produksjon Susanne Lundeng står bak. Hun spiller klart og tydelig, og lyden er også upåklagelig. Jeg er imidlertid usikker på om hun klarer å vise hele spennvidden i spillestilen innenfor dette området. Ett eksempel: På flere av de eldre opptakene jeg har hørt fra Lofoten, framføres mange av slåttene både raskere og noe mer stakkato. En gjennomgang av innholdslisten viser også at ingen av de 111 slåttene er knyttet til kvinnelige spellmenn, og heller ikke den omfattende oversikten over kilder og tradisjonsbærere omtaler kvinnelige felespillere. Er det virkelig slik at det ikke har vært kvinner som har spilt fele i dette området?

Hovedkonklusjonen er imidlertid at Susanne Lundeng her har laget en særdeles imponerende dokumentasjon av slåttetradisjonene i nordlige Nordland. Utgivelsen

kommer til å bli stående som et referanseverk, for ikke å si et monument over folkemusikken i dette området. Jeg håper at denne utgivelsen også kan føre til at flere får øynene opp for denne rike folkemusikkskatten.

Susanne Lundeng (Foto: Ingvil Skeie Ljones)

LES OGSÅ:

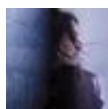
[Her er vinnerne av årets Folkelarm-priser!](#)

I sterk konkurranse var det i kveld Rosekolla, en arkiv-CD satt sammen av Eli Storbekken, Spelarhola med Hamre/Røynstrand/Teigland, Brylljaupsafta med Honndalsmusikken og Et steg ut med Susanne Lundeng, som stakk av med årets platepriser.

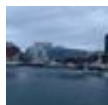
DEL ARTIKKELEN

KOMMENTARAR

1 kommentarSorter etter: **Top**

Legg til kommentar

Even Skjelstad · Ressurs at Nordasfalt a/s

Gratulerer med prisene

Like · Svar · 8. august 2015 21:07

 Facebook Comments Plugin

ABONNER PÅ VÅRT NYHENDEBREV

Førenamn

Etternamn

E-postadresse

BLI MED

OM FOLKEMUSIKK

Folkemusikk er eit magasin for folkemusikk og folkedans i Noreg. Folkemusikk.no er Folkemusikk sitt nettmagasin.

Magasinet er eigd av FolkOrg – organisasjon for folkemusikk og folkedans. Magasinet og nettmagasinet har felles, uavhengig redaktør.

Folkemusikk arbeider etter Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten sine reglar for god presseskikk.

KONTAKT

E-post: redaksjon@folkemusikk.no

Telefon: 45 85 18 98

Postadresse:

Folkemusikk

Postboks 4613 Sofienberg

0506 Oslo

Besøksadresse:

Trondheimsvegen 2, vis-à-vis Herslebs gate 2C

Org. nr.: 959390940

Kontonr.: 1600.20.36375

Redaktør: Audun Stokke Hole

Annonseal: Liv Annette Nygjerdet

Abonnement: Jorun Hagen

NAVIGER

[Heim](#)

[Artiklar](#)

[Bli abonnent](#)

[Om oss](#)

[Annonsering](#)

[Tips oss](#)

[Kalender](#)

FØLG FOLKEMUSIKK

 [Twitter](#)

 [Facebook](#)

 [Instagram](#)

Design og kode: Dekode